

A szakszervezetek Csongrád megyei küldöttértekezlete

Jobb munkával újabb eredményekért

A küldöttértekezlet elnöksége

Tegnap, pénteken, a szegedi Tisza-szálló nagytermében tartották meg a szakszervezetek Csongrád megyei küldöttértekezletét. Az értekezlet elnöki tisztét dr. Nagy Máté, a Közalkalmazottak Szakszervezetének megyei elnöke töltötte be. A tanácskozáson az elnökségben foglalt helyet Fülkei József, a Társadalmi Szemle rovatvezetője, az MSZMP Központi Bizottságának képviselőjében, Szabó Sándor, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, dr. Bíró Györgyné, a SZOT elnökségének tagja, a textilis szakszervezet főtitkára, dr. Varga Dezső, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára, Hantos Mihály, a Csongrád megyei tanács elnökhelyettese, Bányai dr. Birkás Mária, a szegedi városi tanács elnökhelyettese, Bódi György, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára, dr. Ágoston József, az SZMT vezető titkára, Oláh Mihály, az SZMT elnöke, Juhász József nyugdíjas, az SZMT tagja, Kopasz Józsefné, a KPVD Szakszervezetének titkára, Németh Imre, a DEMASZ villanyszerelője, Allami-díjas szocialista brigád tagja, Goda Klára, a szegedi kenderfonógépjár munkásnője, szakszervezeti bizalmi és Tóth Rozália, a szentesi baromfifeldolgozó munkásnője, az ÉDOSZ megyei bizottságának tagja.

Az elnöki megnyitót követően a küldöttek megválasztották a tanácskozási munkabizottságait, majd az SZMT írásban elkészített és a küldötteknek előre eljuttatott beszámolójához dr. Ágoston József fűzött

szóbeli kiegészítést. Néhány lényegesnek ítélt dologra külön is föl hívta a küldöttek figyelmét, kiemelte, hogy a megye szervezett dolgozóinak egységének pártunk politikai irányvonalával, a XI. kongresszus határozataival, bíznak abban és készek megvalósítására munkálkodni. Elmondta, hogy a megelőző szakszervezeti választásokon több mint 21 ezer tisztségviselő kapott bizalmat a tagságtól. Az új tisztségviselők többsége fizikai munkás, 53 százalékuk nő, és a fiatalok száma is megnövekedett a 30 százalékot. A szóbeli kiegészítés végén néhány javaslatot fogalmazott meg az SZMT vezető titkára. Kérte, hogy a SZOT — a helybeli üzemek, valamint a megyei és a szegedi tanács támogatásával — építsen gyógyüdülőt Szegeden, ahol kiváló termálviz áll a rendelkezésre, lehetőség adván a mozgásszervi betegségekkel bajlódók gyógyítására. Fontosnak tartandó, ha a szakszervezetek fől számolják a jelenlegi oktatási központot, mert annak épülete nem felel meg a céloknak, és építenének egy új, több más területen is használható SZOT-iskolát Szegeden. Továbbá arra kéri a szakszervezetek legfelsőbb fórumát, hogy hatékonyabban segítsék a megye városiban a munkakultúrathozonok létrehozását. Végül arra kéri a SZOT képviselőit, hogy a kormánnyal közösen olyan intézkedést hozzanak, hogy tizenhat éven aluliakat a gyárak harmadik, éjszakai műszakjában ne foglalkoztassanak.

magas kitüntetésekkel ismerték el, tisztelték meg: két brigád kapott Allami díjat, tizenegy nyerte el az MSZMP Központi Bizottságának, tizenöt pedig az MSZMP Csongrád megyei bizottságának kongresszusi oklevelét.

Az írásos beszámoló részletesen elemezte a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulását, a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenységét. Az üzemi demokrácia tovább fejlesztéséért is sokat tettek a szakszervezeti tisztségviselők — bár e területen még nagyon sok a tennivaló. Talán sokat lendít majd az üzemi demokrácia kiszélesítésében az, hogy a kormány és a SZOT irányelvei megteremtették az üzemi fórumok működésének és egészséges munkamegosztásának szervezeti és jogi alapjait. Kitént a beszámoló, hogy a foglalkoztatot-

ak átlagkeresete évente átlagban 6 százalékkal javult, de a növekedés nem volt egyenletes, sőt az utóbbi két évben jelentősen meghaladta a megelőző két év ütemét. A pénzübeli és természetbeni, valamint a társadalmi juttatások emelkedése kétszerese volt a munkából származó jövedelmek növekedésének. Minden 100 forint kiifizetett munkabérré 33–34 forint társadalmi juttatás esik. Elettől függetlenül a megyében a dolgozók átlagos havi keresete körülbelül 350 forinttal alacsonyabb, mint az országos átlag. Ezt természetesen befolyásolja az iparstruktúrája és a dolgozók képzettségi színvonala is.

Alaposan részletezte a beszámoló az életkörülmények változását, a lakáshelyzet alakulását, valamint a gyermekintézmények számának növekedését. Elemezték a munkakörülményeket, a

munkavédelmi helyzetet, s sajnálattal állapították meg, hogy sok a baleset az üzemekben. Örömmel nyugtázta a tanács összefoglalója, hogy legjelentősebb szociálpolitikai vívmányként megszületett az új társadalombiztosítási törvény, amely tovább fejlesztette és létrehozta az egységes nyugdíjrendszert, növelte a családi pótlékot és a gyermekgondozási segély összegét.

Az egészségügyi ellátás, az üdültetés, a szakszervezetek nevelő munkája és a szakszervezeti élet más kérdései is bő teret kaptak az SZMT beszámolójában. S ugyancsak lényeges kérdéseket foglaltak meg a határozati javaslatban is, hogy tovább javuljanak a dolgozók lakáskörülményei, az élet- és munkakörülmények, javuljon az ellátás színvonala.

Élénk, tartalmas vita

A küldöttek igen élénken reagáltak az SZMT beszámolójára, valamint a szóbeli kiegészítésre. Elsőként Németh Imre villanyszerelő, Allami díjas szocialista brigádtag beszélt a mórhalmi csoportjuk tevékenységéről. Megemlítette, hogy az üzemigazgatóságuk 4100 kilométer hosszúságú villamos vezetékét tart rendben, 1500 trafót kezelnek, és 110 ezer fogyasztónak garantálnak villamos áramot. Kifogásolta, hogy az országos bérmeneklatúra nem disztingválja a villanyszerelők között, hiszen más a dolga annak, aki a terepen dolgozik, és más a helyzete is, mint annak, aki jól felszerelt és meleg műhelycarnokban. Tóth Lászlóné, a Szegedi Konzervgyár szakszervezeti bizottságának titkára a lakásépítkezésekről, elsősorban a munkáslakások építéséről szól. Kérte, hogy a vállalatok adjanak nagyobb és még kedvezőbb pénzübeli támogatást a dolgozóknak, mert az új lakások ára igen magas, s hirtelen az új lakás — ha javít is a család helyzetét — csökkenti a munkások korábbi életszínvonalát, anyagi helyzetét. A konzervgyár sokat tett a lakásépítésekért, tavaly 540 ezer, az idén pedig 1 millió forinttal támogatja dolgozóinak lakásproblémáinak megoldásában. Előnyként a törzsgárgádatagoknak, a nagycsaládoknak és az ifjaknak.

A munkások művelődési helyzetét boncolgatta fől számolásában Goda Klára, a szegedi kenderfonógépjár munkásnője, azt javasolta, hogy törődjenek többet a szakmunkások továbbképzésével, képezzenek univerzális szakembereket is. Kövesdi Gyula, a vásárhelyi mérleggyár üzemvezetője a gyárakban egyre jobban tért hódító számítógépek alkalmazásá-

nak két fekezőjét említette: nincsenek meg a személyi feltételek, és alacsony színvonalú az ügyviteli munkája. Tanács Rozália, az üllési AFÉSZ szakszervezeti bizottságának titkára a kereskedelmi dolgozók munkakörülményeit eszterelte, kiemelve, hogy kevés a szakképzett eladó az üzletekben, nem tudják bevezetni a heti 44 órás munkaidőt. Bódi György, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára az ifjúsági szervezet és a szakszervezetek közötti együttműködésről beszélt, különösen a nevelőmunkáról, a termelésben betöltött szerepről és az érdekképviselet területén lehetséges együttműködést emelte ki. Megjegyezte, hogy a fiatalok tevékenyen részt vesznek a termelési mozgalmakban, szakmai versenyeken és pályázatokon. Örömmel nyugtázta, hogy az elmúlt időszakban eredményes munkájáért 1117 fiatal kapott Kiváló dolgozó kitüntetést.

A szakmunkásképzés helyzetéről szól dr. Roják Imréné, a szegedi 600-as tanulóintézet tanára. Elmondta, hogy a negyedszázada alapított intézet eddig 20 ezer fiatalot bocsátott útjára, tarsolyukban valamilyen szakmával. Jelenleg 23 mesterséget oktatnak az intézetben, ahol sokat javultak a körülmények, s 55 osztályban 1558 ifjú tanul valamilyen mesterséget. Arra kérte a vállalatokat, hogy közösen létesítsenek újabb és újabb tanműhelyeket, s fogadják szeretettel az üzemekbe lépő ifjúmunkásokat. Zalai Ania lakatos, a DELEP küldötte azoknak a fiataloknak a helyzetével foglalkozott, akik mostanában kerültek társadalmi szervezetek vezető testületeibe, vagy a gazdasági élet más vezető posztjaira. Kérte az idősebb és tapasztaltabb kollégákat, hogy adják át módszereiket az ifjabbaknak.

A megyei pártbizottság elismerését tolmácsolta a küldötteknek Szabó Sándor, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára. Elmondta, hogy a szakszervezetek eredményesen dolgoztak a párt határozatainak végrehajtása érdekében, kiemelte a szocialista munkaverseny által elért eredményeket. Részletesebben beszélt gazdasági helyzetünkről, s azokról a tennivalókról, amelyeket a XI. pártkongresszus, illetve a Központi Bizottság 1974. decemberi és 1975. júniusi határozatai jelöltek meg számunkra. Takarékosan kell gazdálkodnunk — hangsúlyozta —, javítani kell a beruházási munkákon, az üzem- és munkaszervezést, a vállalatok export- és importtevékenységét. Fölhívta a figyelmet, hogy a gazdasági munka hatékonyságát tekintse

mindenki fontosnak, s ne várjanak olyan esetekben is a felsőbb szervek intézkedésére, amikor helyben, gyorsan megoldhatják gondjaikat. Kiemelte, hogy a jó üzem- és munkaszervezésnek milyen nagy hatása van más területekre is, többek között a munkaerő jobb fölhasználására, a munkafegyelmre és a termelés minőségének javítására. Befejezésül az üzemi demokráciáról és a szakszervezetek nevelő munkájáról beszélt a megyei pártbizottság titkára.

A SZOT elnökségének köszönetét tolmácsolta dr. Bíró Györgyné, s részletesen beszélt az aktuális gazdaságpolitikai kérdésekről, arról, hogy csak a termelés színvonalának és hatékonyságának javulása eredményezhet életszínvonal-javítást. Nagy Pál újságíró a szakszervezetek agitációs és propagandamunkájáról adott számot a küldötteknek. Varga Aranka, a szegedi textilművek dolgozója a fiatalok és a nők munkahelyi helyzetét taglalta. Hantos Mihály a tanácsok és a szakszervezetek együttműködéséről szól, majd dr. Szabó Rezső főorvos a városi kórház helyzetét és a társadalombiztosítás, valamint az egészségügyi ellátás színvonalát részletezte.

A vitát berekesztették, kilencen írásban juttatták el hozzászólásukat az elnökséghez. A fől szólásokat dr. Ágoston József foglalta össze, választ adott a kérdésekre.

Az újonnan megválasztott tisztségviselők

A küldöttek ezután megválasztották a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának 65, valamint a számvizsgáló bizottság 7 tagját. Az új testület megtartotta első ülését, és tagjai közül megválasztotta az elnökséget és a tisztségviselőket. Az SZMT elnökévé Oláh Mihályt, vezető titkárává dr. Ágoston Józsefet, titkárává Dobóczy Károlyt és Hajas Lászlót választották. Az elnökség további tagjai: Acsai Mihály, dr. Albert Sándor, Bányai Sándor, Csikós Mihály, Bíró Lajos, Bódi Márta, Keresztes Mihály, Kopasz Józsefné, Kövesdi Gyula, Nagy Zoltán, Ókrös János, Radványi Katalin, Sebők István, Sulyok József és Varga Aranka. A számvizsgáló bizottság elnöke: Viszok Lászlóné. Az SZMT osztályvezetőinek tisztségében megerősítették Bányai Sándort, Harmatos Józsefet, Nagy Lászlónét, Suba Lajosnét, Szolnoki Lászlót és Vincze Józsefet.

Az SZMT beszámolója

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa igen alapos és sokoldalú beszámolót terjesztett a küldöttek elé az elmúlt négy évben végzett munkáról, a szervezett dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulásáról. A kiinduló pont az volt, hogy a megye ipara az elmúlt esztendő folyamán is dinamikus fejlődött, s a szocialista ipar termelési értéke elérte a 15 milliárd forintot. Bár tavaly valamit mérséklődött a fejlődési ütem, de így is évente átlagosan 7 százalékos volt a termelés növekedése. Az ipar ágazatai közül a nehézipar termelése volt a legnagyobb, amelynek magyarázata a szénhidrogének föl-tárásában, és ebben az időszakban történt termelésének föl-futásában keresendő.

Az ipari termelés növekedésében jelentős szerepe volt a nagy arányú beruházásoknak, hiszen négy év alatt 18 milliárd forint értékű beruházás történt Szegeden és a megye más településein. A beruházások nemcsak korszerűsítették, hanem növelték is a megye iparának termelő kapacitását. Különösen jelentős volt az Alföldi Porcelángyár újabb üzemének építése, a szegedi szalámigyári építkezések, a kenderfeldolgozó ipar újabb üzemének megvalósítása, valamint a paprikafeldolgozó korszerűsítése és más ipari üzemek fölépítése, különösen a szegedi kőolaj- és földgáz- ipari létesítmények valóra-váltása. Öröndetes, hogy nem csupán Szegeden és Hódmezővásárhelyen fejlődött dinamikus az ipar,

hanem a megye más városiban, sőt községeiben is létesültek üzemek, vagy korszerűsítették a régieket.

Az ipari építkezések mellett kedvezően fejlődött a lakásépítés is, amelynek eredményeképp megvalósulhat a megye 15 éves lakásépítési programja. A múlt évben fölépített lakások száma már megközelítette a négyezret, bár az állami erőből létesített új lakások száma valamivel elmarad a tervezett ütemtől. A lakosság áruellátása is megfelelt az igényeknek, lényegében kiegyensúlyozott volt, tavaly például 8,5 milliárd forint értékű árut adtak el a lakosoknak. Az is igaz viszont, hogy a kiskereskedelmi üzletláncok nem fejlődtek kedvezően, kevés a tágas bolt.

Csongrád megye lakossága az elmúlt négy évben 6 ezerrel gyarapodott, s körülbelül 455 ezer ember él, és lakik a megyében. Fontos társadalompolitikai eredmény, hogy minden munkaképes ember talál megélhetési lehetőséget, az iparban például közel 70 ezer ember dolgozik. Az ipari munkahelyeknek több mint a fele Szegeden található, ebből következik, hogy sokan más településekről naponta járnak be a szegedi gyárakba, illetve az üzemek szállodáiban laknak vagy albérlésben. Részletesen föl-vázolta a beszámoló a szocialista munkaverseny eredményeit. Különösen kiemelkedő eredmények születtek a párt XI. kongresszusának és hazánk föl-szabadulása 30. évfordulójának tiszteletére kibontako-

zott versenyszakaszban. A brigádok száma az év elején 5250 volt 55 ezer taggal. A szocialista címet eddig 3410 brigád nyerte el.

A munka eredményességét és elismerését jelzi, hogy a megyében az elmúlt négy év során 46 vállalat nyerte el a Kiváló vállalat kitüntetést, 31 pedig az élüzem címet. Evente általában 4000–5000 dolgozó kapja meg a Kiváló dolgozó kitüntetést. Az újítómozgalom is újabb lendületet kapott, tavaly már 42 millió forint hasznot hozott az újítók tevékenysége. A szocialista munkaversenyben élen járó kollektívákat az elmúlt időszakban

Somogyi Károlyné felvételei

A küldöttek egy csoportja a tanácskozáson